

การสำรองหนี้สงสัยจะสูญ และการจำหน่ายหนี้สูญของสถาบันการเงิน
: ศึกษาเปรียบเทียบระหว่าง มาตรฐานการบัญชี
หลักเกณฑ์ของธนาคารแห่งประเทศไทย และหลักเกณฑ์ตามประมวลรัษฎากร

นายกิริติ กิริติยุดิ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญานิติศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชานิติศาสตร์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2539

ISBN 974-634-099-9

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

I 1694310

**RESERVE FOR DOUBTFUL DEBT AND BAD DEBT WRITTEN-OFF
OF FINANCIAL INSTITUTION : A COMPARATIVE STUDY AMONG
ACCOUNTING STANDARD , REGULATIONS OF THE BANK OF THAILAND AND
REGULATIONS UNDER THE REVENUE CODE**

MR. KEERATI KEERATYUTI.

**A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF THE REQUIREMENTS FOR
THE DEGREE OF MASTER OF LAWS
DEPARTMENT OF LAW
GRADUATE SCHOOL CHULALONGKORN UNIVERSITY**

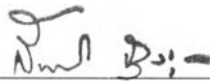
1996

ISBN 974-634-099-9

หัวข้อวิทยานิพนธ์ : การสำรวจหนี้สงสัยจะสูญ และ การจำหน่ายหนี้สูญของสถาบันการเงิน
: ศึกษาเปรียบเทียบระหว่างมาตรฐานการบัญชี หลักเกณฑ์ของธนาคาร
แห่งประเทศไทย และหลักเกณฑ์ตามประมวลรัษฎากร
โดย : นายกীরติ กীরติยุติ
ภาควิชา : นิติศาสตร์
อาจารย์ที่ปรึกษา : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ธิดิพันธุ์ เชื้อบุญชัย

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

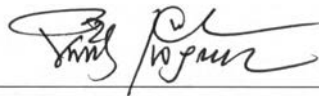
(รองศาสตราจารย์ ดร.สันติ อุงสุวรรณ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

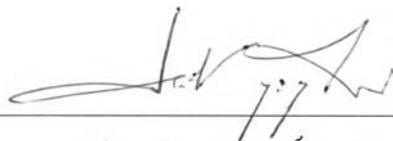
ประธานกรรมการ

(อาจารย์ปนัดดา พงศ์สุรัมย์มาส)

อาจารย์ที่ปรึกษา

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ธิดิพันธุ์ เชื้อบุญชัย)

กรรมการ

(อาจารย์ชาญชัย บุญฤทธิไชยศรี)

กรรมการ

(อาจารย์ ดร. พล ธีรกุลปต์)

กรรมการ

(อาจารย์พิภพ วีระพงษ์)

พิมพ์ด้วยกระดาษพิมพ์ดีดต่อ วิทยานิพนธ์ตามใบสมัครสมาชิกสมาคมผู้วิจัยงบการเงิน

กิริติ กิริติขุติ : การสำรวจหนี้สงสัยจะสูญและการจำหน่ายหนี้สูญของสถาบันการเงิน : ศึกษาเปรียบเทียบระหว่าง มาตรฐานการบัญชี หลักเกณฑ์ของธนาคารแห่งประเทศไทย และหลักเกณฑ์ตามประมวลรัษฎากร (RESERVE FOR DOUBTFUL DEBT AND BAD DEBT WRITTEN-OFF OF FINANCIAL INSTITUTION : A COMPARATIVE STUDY AMONG ACCOUNTING STANDARD , REGULATIONS OF THE BANK OF THAILAND AND REGULATIONS UNDER THE REVENUE CODE) อ. ที่ปรึกษา : ผศ. ธิตินันท์ เชื้อบุญชัย , 267 หน้า . ISBN 974-634-099-9

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเปรียบเทียบหลักเกณฑ์การสำรวจหนี้สงสัยจะสูญ และการจำหน่ายหนี้สูญของสถาบันการเงิน ระหว่าง มาตรฐานการบัญชี หลักเกณฑ์ของธนาคารแห่งประเทศไทย และหลักเกณฑ์ตามประมวลรัษฎากร ซึ่งแต่ละหลักเกณฑ์มีทั้งที่สอดคล้อง และแตกต่างกัน ก่อให้เกิดความไม่ชัดเจนแก่ผู้ที่มีหน้าที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเปรียบเทียบหลักเกณฑ์ดังกล่าวนี้ เป็นการวิจัยเอกสารโดยดำเนินการวิจัยจากแถลงการณ์มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 11 พระราชบัญญัติธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. 2505 พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. 2522 และประมวลรัษฎากร รวมทั้ง ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย กฎกระทรวง (กระทรวงการคลัง) หนังสือตอบข้อหารือของกรมสรรพากร คำพิพากษายกอุทธรณ์ และบทความต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง

ผลการวิจัยพบว่า 1) หลักเกณฑ์ตามมาตรฐานการบัญชี มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบสถานะทางการเงินที่แท้จริงของกิจการ จำเป็นต้องคาดการณ์จำนวนลูกหนี้ที่ไม่สามารถเรียกกลับคืนมาได้ และถือเป็นรายจ่าย แสดงให้ผู้ใช้งข้อมูลทางบัญชีได้ทราบผลการดำเนินงานที่ถูกต้อง โดยวางมาตรฐานในลักษณะทั่วไปเพื่อให้แต่ละกิจการปรับใช้

2) หลักเกณฑ์ของธนาคารแห่งประเทศไทย อาศัยข้อมูลตามหลักการบัญชีในเรื่องดังกล่าวมาใช้สำหรับการกำกับดูแลสถาบันการเงิน โดยกำหนดให้มีการกันเงินสำรองหนี้สงสัยจะสูญ และปิดบัญชีหนี้สูญในแต่ละรอบระยะเวลาบัญชีแต่จำเป็นที่จะต้องวางหลักเกณฑ์ที่แน่นอนชัดเจนยิ่งขึ้น เพื่อให้เหมาะสมแก่ธุรกิจของสถาบันการเงิน

3) หลักเกณฑ์ตามประมวลรัษฎากร ขอมรับหลักเกณฑ์ตามมาตรฐานการบัญชีบางส่วน เพื่อให้ทราบกำไรสุทธิซึ่งเป็นฐานภาษีเงินได้นิติบุคคล แต่เนื่องจากมีวัตถุประสงค์ในการจัดเก็บรายได้ให้รัฐ กรมสรรพากรจึงจำเป็นต้องวางหลักเกณฑ์ที่เข้มงวดขึ้น เพื่อป้องกันการหลีกเลี่ยงภาษีโดยการถือเป็นรายจ่ายทั้งที่ยังไม่สมควรเป็นรายจ่ายที่แน่นอนหรือรายจ่ายที่เกิดขึ้นจริง

ดังนั้น แม้การสำรวจหนี้สงสัยจะสูญ และการจำหน่ายหนี้สูญของแต่ละหลักเกณฑ์จะมีวัตถุประสงค์หลักไปในทิศทางเดียวกัน กล่าวคือ เพื่อทราบจำนวนลูกหนี้ที่มีอยู่และที่สูญเสียไปของกิจการ แต่เนื่องจากมีวัตถุประสงค์รองที่แตกต่างกัน จึงเป็นสาเหตุให้วางหลักเกณฑ์ทั้งที่สอดคล้องและแตกต่างกันออกไป ผู้เขียนได้เสนอแนะการปรับใช้หลักเกณฑ์ต่างๆ ให้เหมาะสมกับวัตถุประสงค์ของแต่ละหลักเกณฑ์ เพื่อจัดปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้นจากความไม่สอดคล้องของแต่ละหลักเกณฑ์ นอกจากนี้ ยังได้เสนอแนะให้มีการปรับปรุงหลักเกณฑ์บางหลักเกณฑ์ที่ยังบกพร่อง เพื่อให้บรรลุถึงวัตถุประสงค์ของแต่ละหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ภาควิชา ..... นิติศาสตร์
สาขาวิชา ..... นิติศาสตร์
ปีการศึกษา 2538

ลายมือชื่อนิติ .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม .....

C470255 : MAJOR LAW

KEY WORD: DOUBTFUL DEBT / BAD DEBT / RESERVE / WRITTEN-OFF

KEERATI KEERATIYUTI : RESERVE FOR DOUBTFUL DEBT AND BAD DEBT WRITTEN-OFF OF FINANCIAL INSTITUTION : A COMPARATIVE STUDY AMONG ACCOUNTING STANDARD , REGULATIONS OF THE BANK OF THAILAND AND REGULATIONS UNDER THE REVENUE CODE. THESIS ADVISOR : ASSIST.PROF. TITIPHAN CHUERBOONCHAI , Ph.D. 267 pp. ISBN 974-634-099-9

This research aims to provide a comparative study of the regulations regarding doubtful debt and bad debt written-off of financial institutions, among accounting standard , the Bank of Thailand and the Revenue Code. These regulations contain both consistencies and inconsistencies thereby resulting in lack of clarity to those concerned.

This comparative study of the relevant regulations is a documentary research of accounting standard No.11 , the Banking Act B.E. 2505 , the Act governing the Finance , Securities and Credit Foncier Businesses B.E. 2522 and the Revenue Code. This also includes the Bank of Thailand Regulations, Ministerial Regulations, Revenue rulings , Supreme Court cases and other relevant articles. It is found as follows:

1) that the accounting standards aim to ascertain the actual financial status of a business. This involves the need to forecast the amount of irreclaimable debt which is to be treated as an expense of the business. The purpose of the accounting standards is to allow the user of the accounting information to perceive the actual status of the business operation and the Accountants' Association has laid down the general standards to be applied for each business.

2) that the Bank of Thailand regulations uses the foregoing accounting information as a basis for its supervision over financial institutions, whereby such regulations require the reserve of funds for doubtful debt and the write-off of bad debt account for each accounting period. However, clearer regulations are required in order for them to be applicable to the business of the financial institution.

3) that the regulations under the Revenue Code accept certain principles of the accounting standards in order to attain the net profit base for corporate income tax purpose. However, due to the objective of tax collection for the state, the Revenue Department needs to lay down stricter regulations so as to prevent tax avoidance which is to be considered an expense even though it should not yet be considered an actual or existing expense.

Therefore, although the reserve for doubtful debt and bad debt for each particular regulation have similar objectives, i.e., to ascertain the amount of existing and lost debt of a business , there are still different underlying purposes. This gives rise to both consistent and diverse regulations. The author has proposed means of applying each regulation to suit their objectives and also to eliminate problems which may arise from the inconsistencies within each regulation. Furthermore, the author has also recommended the revision of certain regulations in order to achieve the aims of each concerned authority.

ภาควิชา.....นิติศาสตร์

สาขาวิชา.....นิติศาสตร์

ปีการศึกษา.....2538

ลายมือชื่อนิติศ.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สามารถสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดีนั้น ข้าพเจ้าขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ธิติพันธ์ุ เชื้อบุญชัย ที่ได้โปรดกรุณาให้คำปรึกษา และแนะนำสาระแห่งวิชาการ ต่างๆ อันเป็นคุณประโยชน์ ตลอดจนเสียสละเวลาอันมีค่าช่วยตรวจทาน แก้ไข และปรับปรุง ข้อบกพร่องในการเรียบเรียงจนทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ผู้เขียนต้องขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์ปนัดดา พงศ์สุรย์มาส อาจารย์ชาญชัย บุญฤทธิ์ไชยศรี อาจารย์ ดร. พล ธีรคุปต์ และ อาจารย์พิภพ วีระพงษ์ ที่ได้โปรดกรุณาตลอดเวลา อันมีค่ามาเป็นกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ โดยได้ให้คำแนะนำ ในการแก้ไข ปรับปรุง จนทำให้ วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้

นอกจากนี้ ผู้เขียนขอขอบพระคุณ เจ้าหน้าที่ธนาคารแห่งประเทศไทย เจ้าหน้าที่ กรมสรรพากร และเจ้าหน้าที่สมาคมนักบัญชีและผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทย ที่ได้ให้ คำชี้แนะ และให้ข้อมูลต่างที่เกี่ยวข้องในการจัดทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ขอบคุณเพื่อนๆ นิสิต ที่ได้ แลกเปลี่ยนความคิดเห็น เป็นกำลังใจ รวมทั้ง ผู้บังคับบัญชาของผู้เขียนที่ได้ให้โอกาส และเวลาแก่ ผู้เขียนในการจัดทำวิทยานิพนธ์

สุดท้ายนี้ ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดา ที่ได้ให้การสนับสนุนผู้เขียนในการ ศึกษา การจัดทำวิทยานิพนธ์ และในด้านอื่นๆ ทุกๆ ด้าน จนผู้เขียนสามารถบรรลุถึงจุดมุ่งหมาย สำเร็จการศึกษาปริญญาโท (นิติศาสตรมหาบัณฑิต) ด้วยดี

กীরติ กীরติยุติ

15 พฤษภาคม 2539

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1. สาระสำคัญเกี่ยวกับวิทยานิพนธ์.....	1
2. วัตถุประสงค์แห่งวิทยานิพนธ์	5
3. ขอบเขตและเนื้อหาแห่งการศึกษาวิจัย.....	5
4. สมมุติฐานของวิทยานิพนธ์	6
5. วิธีการศึกษาและวิจัย.....	6
6. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับเกี่ยวกับวิทยานิพนธ์.....	6
บทที่ 2 แนวคิด และประวัติความเป็นมา.....	8
1. แนวคิดขั้นมูลฐานตามหลักการบัญชี.....	9
1.1 หลักการบัญชีที่รับรองกันทั่วไป (Generally Accepted Accounting Principles)	9
1.1.1 ข้อสมมุติฐานทางการบัญชี (Basic Accounting Concepts).....	10
1.1.2 ข้อควรคำนึงถึงทางการบัญชี.....	13
1.2 หลักเกณฑ์ทางบัญชีเกี่ยวกับรายได้และค่าใช้จ่าย.....	14
1.2.1 ความหมาย (Definition) เกี่ยวกับรายได้ และค่าใช้จ่าย	14
1.2.2 การเกิดขึ้น และการรับรู้รายได้ตามหลักการบัญชี (Revenue Realization and Recognition)	18
1.2.3 การเกิดขึ้น และการรับรู้รายจ่ายตามหลักการบัญชี (Expense Realization and Recognition)	20

1.2.4	หลักเกณฑ์ทางบัญชีในการบันทึกรายได้ - รายจ่าย	22
	1) เกณฑ์เงินสด (Cash Basis)	22
	2) เกณฑ์สิทธิหรือเกณฑ์เงินค้าง (Accrual Basis)	23
	3) เกณฑ์อื่นๆ (Others Basis).....	23
1.3	วัตถุประสงค์เกี่ยวกับหนี้สงสัยจะสูญและหนี้สูญทางการบัญชี.....	23
1.4	วิธีการบันทึกรายการบัญชี (Bookkeeping Method).....	25
	1.4.1 วิธีการตัดจำหน่ายโดยตรง (Direct written-off Method).....	25
	1.4.2 วิธีการตั้งค่าเผื่อหรือสำรอง (Allowance or Reserve Method).....	26
2.	แนวคิดในการกำกับดูแลสถาบันการเงินของธนาคารแห่งประเทศไทย (Financial Institutions Supervision)	27
2.1	วัตถุประสงค์และเหตุผลในการกำกับสถาบันการเงิน	28
2.2	แนวทางทั่วไปในการกำกับดูแลสถาบันการเงิน	30
	2.2.1 การกำหนดหลักเกณฑ์ให้ถือปฏิบัติ (Regulations)	30
	1) ความพอเพียงของเงินกองทุน (Capital Adequacy).....	31
	2) คุณภาพสินทรัพย์ (Assets Quality).....	32
	3) การจัดการ (Management).....	33
	4) ความสามารถในการหารายได้ (Earning or Profitability)	34
	5) สภาพคล่องทางการเงิน (Liquidity)	34
	2.2.2 การวิเคราะห์รายงาน และติดตามตรวจสอบสถาบันการเงิน	35
	1) การวิเคราะห์รายงาน	35
	2) การตรวจสอบ ณ ที่ทำการของสถาบันการเงิน.....	36
2.3	มาตรการที่เกี่ยวข้องกับหนี้สงสัยจะสูญและหนี้สูญ.....	37
	2.3.1 มาตรการจำกัดความเสี่ยง.....	37
	2.3.2 มาตรการจัดชั้นสินทรัพย์ (Credit Rating)	38
	2.3.3 มาตรการกันเงินสำรองหนี้สงสัยจะสูญ และการปิดบัญชีหนี้สูญ	40
3.	แนวคิด และประวัติความเป็นมาทางภาษีอากร.....	41
	3.1 วัตถุประสงค์ในการจัดเก็บภาษีอากร (Tax Purpose)	41
	3.2 หลักการภาษีอากร (Tax Basis)	42
	3.2.1 หลักความยุติธรรม (Equity)	42

3.2.2	หลักความแน่นอน (Certainty)	43
3.2.3	หลักความสะดวก (Convenience)	43
3.2.4	หลักความประหยัด (Economy)	44
3.2.5	หลักความยืดหยุ่น (Flexibility)	44
3.3	หลักเกณฑ์การคำนวณภาษีเงินได้ของสถาบันการเงิน	44
3.4	แนวคิด และวิวัฒนาการหนี้สงสัยจะสูญและหนี้สูญทางภาษี	53
3.4.1	วิวัฒนาการตั้งสำรองหนี้สงสัยจะสูญ	54
1)	สำรองหนี้สงสัยจะสูญก่อน ปี พ.ศ. 2534	55
2)	สำรองหนี้สงสัยจะสูญหลัง ปี พ.ศ. 2534	55
3.4.2	วิวัฒนาการจำหน่ายหนี้สูญ	56
1)	การจำหน่ายหนี้สูญ ตามพหุติการณัแห่งกรณั	57
2)	การจำหน่ายหนี้สูญ ตามหลักเกณฑ์แห่งกฎกระทรวง	58
บทที่ 3	หลักเกณฑ์การสำรองหนี้สงสัยจะสูญ และการจำหน่ายหนี้สูญ	62
1.	มาตรฐานการบัญชี (Accounting Standard)	62
1.1	นิยามทางการบัญชี (Definition)	63
1.1.1	หนี้สงสัยจะสูญ และ ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ (Doubtful Debt and Allowance for Doubtful Debt)	63
1.1.2	หนี้สูญ (Bad Debt)	63
1.2	ประเภทลูกหนี้สำหรับตั้งสำรองหนี้สงสัยจะสูญและจำหน่ายหนี้สูญ	64
1.2.1	ลูกหนี้การค้า (Business Debts)	64
1.2.2	ลูกหนี้อื่น (Non-Business Debts)	65
1.3	หลักเกณฑ์การสำรองหนี้สงสัยจะสูญทางบัญชี	66
1.3.1	คำนวณเป็นร้อยละของยอดรายได้ หรือยอดขายสุทธิของปี	66
1.3.2	คำนวณเป็นร้อยละของยอดลูกหนี้ ณ วันสิ้นปี	67
1.3.3	คำนวณโดยพิจารณาลูกหนี้แต่ละราย	69
1.4	หลักเกณฑ์การจำหน่ายหนี้สูญทางบัญชี	71
1.5	สำรองหนี้สงสัยจะสูญเกินความต้องการ และหนี้สูญได้รับคืน	73
1.6	หน่วยงานตรวจสอบ (ผู้สอบบัญชี)	76

2. หลักเกณฑ์ของธนาคารแห่งประเทศไทย (Regulations of the Bank of Thailand)	83
2.1 มาตรการกักเงินสำรองสำหรับสินทรัพย์สงสัย และการปิดบัญชีสูญ	84
2.2 หลักเกณฑ์การจัดชั้นสินทรัพย์สงสัยจะสูญ	87
2.2.1 สิทธิเรียกร้องเฉพาะส่วนที่คาดว่าจะเรียกคืนไม่ได้	88
1) ข้อพิจารณาเกี่ยวหลักประกันของสิทธิเรียกร้อง	89
1.1) สิทธิเรียกร้องที่ไม่มีทรัพย์สินเป็นประกัน	89
1.2) สิทธิเรียกร้องที่มีทรัพย์สินเป็นประกันไม่คุ้มหนี้	91
1.3) สิทธิเรียกร้องที่มีทรัพย์สินเป็นประกันไม่สมบูรณ์	92
2) ข้อพิจารณาเกี่ยวกับข้อสันนิษฐานแห่งกฎหมาย	93
2.1) สถานะของลูกหนี้และผู้ค้ำประกัน	93
2.2) พฤติการณ์ส่วนตัวของลูกหนี้	94
2.3) เกณฑ์การฟ้องร้องดำเนินคดีของสถาบันการเงิน	94
2.4) เหตุอื่นๆ	95
2.2.2 สินทรัพย์อื่นๆ เฉพาะผลต่างของราคาจริงกับราคาตามบัญชี	96
2.3 หลักเกณฑ์การจัดชั้นสินทรัพย์สูญ	96
2.3.1 สิทธิเรียกร้องซึ่งปฏิบัติการโดยสมควรเพื่อให้ได้ชำระหนี้ แต่ไม่มีทางที่จะได้รับชำระหนี้	97
2.3.2 สิทธิเรียกร้องซึ่งตามพฤติการณ์ไม่อาจเรียกให้ชำระหนี้ได้	98
2.3.3 สินทรัพย์อื่นซึ่งชำรุดเสียหายหรือหมดราคา	98
2.4 ข้อยกเว้นไม่กักเงินสำรองสินทรัพย์สงสัย และปิดบัญชีสินทรัพย์สูญ	98
2.5 หน่วยงานที่ตรวจสอบ (ธนาคารแห่งประเทศไทย)	99
2.5.1 การวิเคราะห์รายงาน	101
2.5.2 การตรวจสอบ ณ ที่ทำการ	102
3. หลักเกณฑ์ตามประมวลรัษฎากร (Regulations under the Revenue Code)	106
3.1 การสำรองหนี้สงสัยจะสูญ ตามมาตรา 65 ตรี (1)	106
3.1.1 ข้อจำกัดในการสำรองหนี้สงสัยจะสูญ	108
1) ปริมาณสำรองหนี้สงสัยจะสูญทั้งหมด	110

2) ปริมาณสำรองหนี้สงสัยจะสูญส่วนที่ถือเป็นรายจ่ายในรอบปี	110
3.1.2 ข้อยกเว้นในการพิจารณาตั้งสำรองหนี้สงสัยจะสูญ	111
3.1.3 การสำรองหนี้สงสัยจะสูญลดลง	112
3.2 หลักเกณฑ์การจำหน่ายหนี้สูญ ตามมาตรา 65 ทวิ (9)	113
3.2.1 ลักษณะหนี้ของสถาบันการเงิน	114
3.2.2 ผลบังคับตามกฎหมายแห่งหนี้	119
3.2.3 วิธีดำเนินการทางกฎหมาย	122
1) วิธีดำเนินการแบ่งพิจารณาตามปริมาณหนี้	123
2) วิธีจำหน่ายหนี้สูญในชั้นเร่งรัดและตรวจสอบหนี้เบื้องต้น	125
(ก) การติดตามทวงถาม	126
(ข) สถานะของลูกหนี้	128
3) วิธีจำหน่ายหนี้สูญชั้นดำเนินคดี	134
(ก) เกณฑ์จำหน่ายหนี้สูญชั้นพิจารณาคำเนินคดี	135
(ข) เกณฑ์จำหน่ายหนี้สูญชั้นศาลรับ คำคู่ความ	138
(ค) เกณฑ์จำหน่ายหนี้สูญชั้นบังคับคดี	152
3.2.4 รอบระยะเวลาในการจำหน่ายหนี้สูญ	161
3.2.5 การรับชำระหนี้ภายหลังจำหน่ายหนี้สูญ	163
3.3 หน่วยงานตรวจสอบ (กรมสรรพากร)	165
บทที่ 4 บทเปรียบเทียบ และประเด็นปัญหาที่เกี่ยวข้อง	168
1. ศึกษาเปรียบเทียบหลักเกณฑ์สำรองหนี้สงสัยจะสูญ และจำหน่ายหนี้สูญ	168
1.1 เปรียบเทียบวัตถุประสงค์ของหลักการ	169
1.2 เปรียบเทียบหลักเกณฑ์การสำรองหรือค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	171
1.2.1 ประเภทมูลหนี้ในการสำรองหนี้สงสัยจะสูญ	171
1.2.2 ผลบังคับตามกฎหมายเกี่ยวกับมูลหนี้	172
1.2.3 วิธีการคำนวณหนี้สงสัยจะสูญ	174
1.2.4 มาตรฐานการพิจารณาสำรองหนี้สงสัยจะสูญ	175
1.3 เปรียบเทียบหลักเกณฑ์การจำหน่ายหนี้สูญ	177
1.3.1 ประเภทมูลหนี้แห่งการจำหน่ายหนี้สูญ	177
1.3.2 ผลบังคับตามกฎหมายเกี่ยวกับมูลหนี้	179

1.3.3	มาตรฐานการดำเนินการตามกฎหมาย	179
1)	การจำหน่ายหนี้สูญชั้นเร่งรัดหนี้เบื้องต้น	180
2)	การจำหน่ายหนี้สูญชั้นดำเนินคดี	180
2.	ประเด็นปัญหาที่เกี่ยวข้องกับหนี้สงสัยจะสูญ และหนี้สูญ	184
2.1	มาตรฐานการบัญชี	184
2.2	หลักเกณฑ์ของธนาคารแห่งประเทศไทย	186
2.2.1	ความแตกต่างของหลักเกณฑ์	191
2.2.2	วิธีดำเนินการทางกฎหมายในการจำหน่ายหนี้สูญ	193
2.3	หลักเกณฑ์ตามประมวลรัษฎากร	195
2.3.1	หนี้สูญ (Bad Debt) กับ ความสูญเสีย (Loss)	195
2.3.2	หลักเกณฑ์การเร่งรัดเบื้องต้น	197
2.3.3	หลักเกณฑ์การดำเนินคดี	199
1)	จำนวนหนี้ในการจำหน่ายหนี้สูญ	200
2)	หลักเกณฑ์การรับค่าคู่ความ	202
3)	การจำหน่ายหนี้สูญกรณีมีหลักประกัน	204
2.3.4	หลักฐานแสดงการตรวจสอบสินทรัพย์	207
2.3.5	รอบระยะเวลาบัญชีในการถือเป็นรายจ่ายทางภาษี	209
บทที่ 5	สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	212
1.	บทสรุปผลการศึกษาวิจัย	213
1.1	มาตรฐานการบัญชี	213
1.2	หลักเกณฑ์ของธนาคารแห่งประเทศไทย	216
1.3	หลักเกณฑ์ตามประมวลรัษฎากร	218
2.	เปรียบเทียบหลักเกณฑ์ที่ควรสอดคล้องและแตกต่าง	221
2.1	ความสอดคล้องของหลักเกณฑ์	222
2.2	ความแตกต่างของหลักเกณฑ์	223

3. ข้อเสนอแนะ	224
3.1 ข้อพิจารณาเกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชี	224
3.2 หลักเกณฑ์ตามกฎหมายที่ควรปรับปรุง	227
3.2.1 ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย	227
3.2.2 กฎกระทรวงการคลัง ฉบับที่ 186 พ.ศ. 2534	229
3.3 หน่วยงานที่ตรวจสอบการตั้งสำรองและการจำหน่ายหนี้สูญ	232
รายการอ้างอิง	233
ภาคผนวก	240
(ก) แดงการณ้มาตรฐานการบัญชี	241
(ข) ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย	248
(ค) กฎกระทรวง ฉบับที่ 156 , 181 , 186	260
ประวัติผู้เขียน	267